LIBRARY OF CONGRESS DIV. OF PERI WASHINGTON

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 190. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 4, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 4-го ЖОВТНЯ 1990 Ч. 190. РІК XCVII.

РОЗПОЧАЛАСЬ ДРУГА СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Київ. — В понеділок, 1-го жовтня, тут у незвичайних умовах розпочала свою працю друга сесія Верховної Ради України. Будинок Верховної Ради з усіх боків оточений тісними рядами міліції.

Кореспондент газети „Известия" у числі з 1-го жовтня пояснює, що таке нетрадиційне відкриття парляменту викликане подіями попереднього дня. Як уже інформовано, 30-го вересня в Києві відбулась величезна народна **маніфестація**, також і в інших містах України, учасники маніфестації вимагали незалежности для України, протестуючи проти підписання союзного договору, висловлювали бажання самим справлятися зі своїми економічними проблемами. Маніфестації й мітинґи були організовані демократичними організаціями та новими партіями.

Відчуваючи всезростаючий народний рух протесту, Президія ВР України напередодні всеукраїнського мітинґу і маніфестації випустила звернення до громадян України, в якому сказано, що до прийняття нової конституції Президія ВР „підписання союзного договору вважає передчасним". Та населення, вже не раз **обмануте** партапаратом, не повірило й тепер. Звернення ПВР України не зменшило емоційного напруження ні в Києві, ні по всій республіці. По всіх областях продовжуються маніфестації з вимогами: „Свободу Україні!", „Ні — союзному договорові!".

Члени УРП та народні депутати України Левко Лук'яненко, Степан Хмара, Олесь Шевченко та інші 27-го вересня звернулися до ПВР з закликом відкинути постанову, що забороняє народові наближатися до будинку ВР ближче ніж за 1,000 метрів. Секретаріят Руху звернувся до голів Верховної Ради, Ради Міністрів, до народних депутатів України та до голів обласних рад Чернігівської, Чернівецької, Полтавської та Миколаївської Обласних Рад, котрі заборонили у своїх областях діяльність демократичних громадських організацій, а також **в'їзд громадян** з інших областей, особливо з реґіонів Західньої України, з забороною будь-якої діяльности на території цих областей. У своєму зверненні Секретаріят Руху вимагає скасувати ці антиукраїнські рішення і покласти край спробам перешкодити громадянам взяти участь в загальноукраїнському мітинґу 30-го вересня.

Мітинґ у Києві 30-го вересня пройшов без загострень з участю понад 100,000 людей. В понеділок, 1-го жовтня, від самого ранку знову понад 100,000 маніфестантів взяли участь у пікетуванні другої сесії Верховної Ради. Площа перед будинком не вмістила всіх бажаючих, тому тисячі людей заповнили весь Хрещатик. Вечором на площі Жовтневої революції відбувся мітинґ з участю понад 20,000 учасників.

(Закінчення на стор. 4)

Філія УКА у Філядельфії починає осінній семестр

Філядельфія. — Дирекція Філії УКУ повідомляє, що осінній семестр цього року пічнеться у вівторок 9-го жовтня. Цього дня виступить український вчений з Києва д-р Дмитро Степовик, який доповідатиме на тему „Сучасна Україна — культура й релігія". Цього року, осінній семестр філії присвячений темі „Україна на шляху до незалежности" і крім д-ра Степовика в курсі візьмуть участь ще інші вчені з України, між ними проф. д-р Анатолій Погрібний, завідуючий Катедрою української літератури й журналістики в Київському університеті, який виступить на філії 16-го й 23-го жовтня. Тема проф. Погрібного: „Сучасна Україна — змаг за суверенність".

Всі виклади на Філії УКУ починаються о год. 7:30 вечора. Після кожного викладу — дискусія і товариська зустріч. Виклад д-р Степовика 9-го жовтня буде ілюстрований прозірками.

ЛЬВІВ ВШАНУВАВ М. ШАШКЕВИЧА

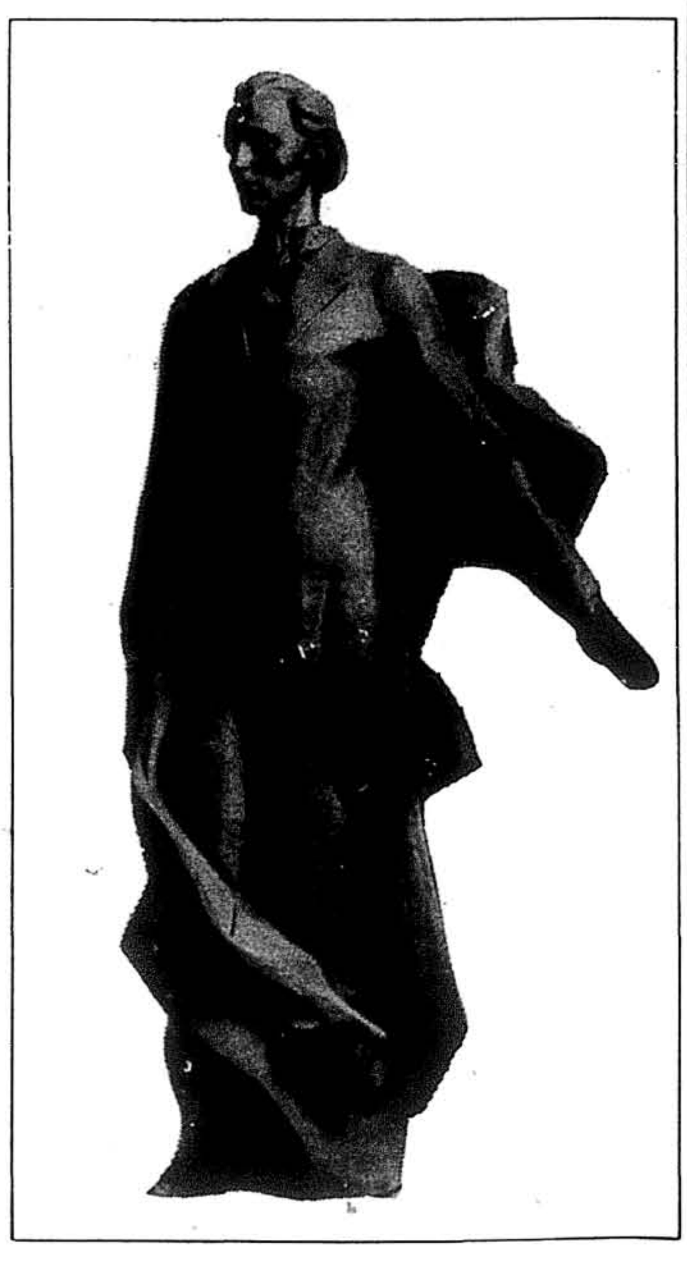
Львів (М.М.). — Тут в суботу, 15-го вересня, відкрито пам'ятник Маркіянові Шашкевичеві та Музей „Русалки Дністрової".

У святі взяли участь провідні діячі української культури, учасники Міжнародного фестивалю українсько поезії „Золотий Гомін", майстри мистецтва, гості міста Львова. Біля 8,000 людей прибуло на це небуденне свято. Масовість свята нагадувала великі Шашкевичевські здвиги минулого, коли то в 1896 році спроваджувано до Львова з Новосілок Лісних тлінні останки Маркіяна або 1911 року, коли то під проводом Товариства „Просвіта" споруджено Шашкевичеві на Білій Горі пропам'ятний хрест.

Свято відбулося за ініціятивою та організацією львівського відділу Спілки Письменників України, яку тут від довшого часу очолює відомий поет Роман Лубківський, автор кантати присвяченої Шашкевичеві п. н. „Камертон". Цей подвижник культу Шашкевича був теж господарем цієї імпрези.

Відкривши свято о год. 12-ій дня, Р. Лубківський передав слово Михайлові Шалаті, передовому досліддникові творчости Шашкевича. Після цього черґувались численні привітання від установ, які патронували це свято. Тут були представники управління культури обл

(Закінчення на стор. 4)

М. Медвідь студіює теологію і хоче служити Богові

Ню Орлінс, Ла. — Нюаркська газета „Стар-Леджер" помістила у числі з 1-го жовтня інформацію аґентства Ассошіейтед Пресс про те, що Мирослав Медвідь, який 24-го жовтня 1985 року два рази пробував видістатися на волю, скочивши у воду із совєтського торговельного корабля і обидва рази був зловлений і виданий в руки совєтським морякам американською прибережною сторожею і поліцією, живе тепер в Україні, студіює теологію і хоче служити Богові.

Три тижні тому, під час великої 40-тисячної маніфестації у Львові, яка відбувалася під гаслом „Молодь Христові", М. Медвідь виступив і прилюдно повідомив багатотисячний збір молоді і старших про його бажання служити Богові і про колишні перепетії зі спробою втечі. Тепер він прийшов до висновку, говориться в інформації АП, що щастя можна знайти тільки в Бозі.

П'ять українців з Америки, які чули його виступ заявили: „Так, це дійсно говорив до зібраних М. Медвідь, колишній совєтський моряк, про наміри якого писала американська і етнічна, зокрема українська, преса, в ЗСА і інших країнах вільного світу". Три священики з Америки і одне подружжя заявили, що під час розмови Медвідь говорив про своє душевне роздвоєння і навіть заміри покінчити самогубством після невдалої спроби втечі, але тепер він вже обрав для себе шлях служіння Богові. Отець Роман Мірчук, парох української католицької церкви свв. Петра і Павла в Джерзі Ситі, заявив, що він також бачив М. Медведя в серпні у Львові під час своїх відвідин України. Згаданий священик заявив, що місцевий парох показав йому особу Медведя. Пізніше він бачив його ще раз на лекції в Дрогобичі.

М. Медвідь живе зі своєю дружиною і дочкою у селі Сілець біля Львова.

Медвідь, уникає розмов про його втечу. Весь свій час він присвячується науці теології, хоче висвятитись на священика Української Греко-Католицької Церкви і в такий спосіб служити своєму народові.

УАКРада обговорювала свої завдання на тлі подій в Україні

Ню Йорк. (Р.Б.). — Зв'язок з діячами і активістами Руху і всебічна допомога Україні, як основні завдання Української Американської Координаційної Ради під сучасну пору та ряд інших важливих справ були предметом нарад Екзекутиви УАКРади, що відбулися тут в суботу, 8-го вересня, у власній домівці о год. 10-ій перед полуднем.

В нарадах, якими проводила голова Уляна Дячук, взяли участь члени Екзекутиви і голова Крайової Ради д-р Богдан Шебунчак. Після прийняття порядку нарад У. Дячук і д-р Шебунчак, як представники УАКРади в СКВУ, присутні на Пленарній сесії Секретаріяту СКВУ в Торонто в липні цього року, поінформували про перебіг сесії, на якій проведено аналізу проголошення суверенности України. СКВУ фінансово забезпечив організований Об'єднанням Українців в Польщі, Перший Світовий Форум Української Діяспори, що відбувся в серпні в Білому Борі, Польща, з участю представників українських громад в діяспорі, а також широким представництвом України. Оцінюючи Форум як вдалий і потрібний засіб контактів українців в діяспорі, однак, через пізнє заплянування, репрезентація діяспори із ЗСА і Канади була дуже мала. З Канади були тільки президент СКВУ Юрій Шимко і секретар Василь Верига. Фінансовий стан СКВУ дуже незадовільний. УККА і представництво Англії залягають із своїми внесками. УАКРада повністю виконала свої фінансові зобов'язання за минулий рік в сумі 72,500 дол., а її представники на сесії передали чек на суму 10,000 дол. на біжучий рік. Тому, що немає ще звідомлення від фінансового референта СКВУ про суму вплат, які наспіли безпосередньо від громадян ЗСА до СКВУ і які зараховано на конто УАКРади, не можна подати докладно цифри всіх вплат за біжучий рік.

Дня 7-го вересня відбулися наради Управи Народного Фонду Допомоги Україні. Виготовлено два різні проєкти статуту. Голова комітету проф. Тарас Гунчак пропонує створення двох окремих організацій: Фонд Руху для Демократизації України і Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля. Лист проф. Гунчака у „Свободі" ч. 158 з 18-го серпня - п.н. „Повідомлення не обговорено" вніс хаос, бо підриває довір'я до праці комітету, а фінансової бази зокрема. Незалежно від проєкту проф. Гунчака відбути збори Народного Фонду Допомоги Україні в жовтні, Установчий З'їзд відбудеться від 8-го до 10-го листопа

(Закінчення на стор. 4)

ФЕСТИВАЛЬ В ДЖЕНКІНТАВНІ

Дженкінтавн, Па. — Студійний Осередок Української Культури Менор джуніор коледжу влаштовує в неділю, 7-го жовтня, Український фестиваль. В 11-ій год. ранку в авдиторії коледжу Факс Чейс рд., і Форест аве., буде відслужена Служба Божа. В програмі — виступи мистецьких ансамблів, виставки, традиційні страви. Вступ для дорослих — 3 дол. від особи, для дітей — 1 дол. Паркування — безкоштовне. Початок — о год. 12-ій дня.

В СССР ЗМІЦНЮЮТЬ СВОБОДУ РЕЛІГІЇ

Москва. — Аґентство Ассошіейтед Пресс інформує, що після прийняття закону про свободу совісти і релігії голосами 341 проти двох депутатів Верховної Ради СССР, там розпочались дебати над законопроєктом, який зменшить до мінімуму впливи атеїстичних організацій, які постали з ініціятиви і підтримкою Комуністичної партії. В результаті прийняття цих законів, — говориться у повідомленні АП, — у життя совєтських громадян ввійдуть дві принципові справи: толеранція до кожної релігії і суперництво між політичними партіями, про які ще минулого року надагадував на одній із сесій Верховної Ради СССР теперішній президент Міхаїл Горбачов.

Прийнятий великою більшістю голосів закон про свободу совісти і релігії забороняє урядові вмішуватись до внутрішніх справ поодиноких політичних партій і релігій, закінчуючи формально процес багатолітнього брутального переслідування інакомислячих і віруючих в Бога. „Це є закон, з якого користуватимуться мільйони совєтських громадян... він є також важливим кроком вперед на шляху до повної демократичної системи", — заявив голова Верховноє Ради СССР Анатолій Лукіянов після голосування.

Черговою важливою справою, якою тепер займатимуться депутати Верховної Ради, є закон про громадські організації, включаючи сюди також робітничі профспілки і політичні партії. Це створить підставу для створення і оформлення нових політичних партій і зрівняє їх у правах з Комуністичною партією, яка все ще не може привикнути до підметної ролі і дуже часто діяльність інших партій називає „анархією". Для комуністів „анархією" є також мирні демонстрації і маніфестації в рамках законів, критика діяльности уряду і Компартії тощо. Важливим у цьому законі є те, що він обмежуватиме впливи будь-якої політичної партії на збройні сили, міліцію і КҐБ. „Особи на керівних постах в цих формаціях повинні добровільно припинити політичну активність в партіях", — говориться у законопроєкті. В минулому було навпаки. Комуністична партія мала повну контролю над армією, міліцією, спеціяльними частинами і КҐБ і жоден з командних постів не сміла займати людина політично „неблагонадійна", або не член Комуністичної партії.

Юрій Калмиков, голова леґіслятивного комітету, який працював над згаданим законопроєктом, заявив, що вояки, міліціонери, аґенти КҐБ можуть бути членами Компартії, але вони не можуть отримувати наказів з жодної політичної партії, а тільки від свого міністерства чи головної команди. Закон забороняє також Комуністичній партії втручатись у справи профспілок і приймання на працю. Компартія не має права, згідно із законом, ставити передумову членства при прийманні на будь-яку роботу. „Громадяни СССР мають право активізуватися в політичних партіях і за це ніхто, включно з урядом, не має права обмежувати їхню свободу", — говориться у законопроєкті. В інформації сказано, що Компартія СССР під теперішню пору нараховує 17 міл. осіб.

В Румунії появився новий літературний журнал

Джерзі Ситі, Н. Дж. — У щораз більшому відродженні українського життя в Румунії, з липнем 1990 року почав там появлятися місячний літературно-культурний журнал Спілки Письменників Румунії п.з. „Наш Голос". Це перший того рода журнал українських письменників та літераторів Румунії, бо досі виходив лише літературний додаток до газети „Новий Вік", яка від 1-го січня називається „Вільне Слово" і яка змінила свій зміст після грудневої революції.

Редактором „Нашого Голосу" є Михайло Михайлюк, а заступником Євген Мигайчук. Перше число багате на цікавий зміст, має на передовій сторінці світлину пам'ятника Т. Шевченка у Букарешті. Читаємо там також привітання від редактора „Вільного Слова" Івана Ковача і програмову статтю редакції „Нашого Голосу", в якій редактори пишуть, що журнал буде містити критичне літературне слово, перегляд українського літературного життя і буде старатися про співробітників з України та діяспори. В першому числі є стаття присвячена 150-річчю першого видання „Кобзаря", інтерв'ю з головою Союзу Українців Румунії Степаном Ткачуком, перегляд українських романів виданих в Румунії, дискусійні статті про з'їзд СУР, „Де наша драматургія", репортаж головного редактора про першу поїздку до Києва та багато іншого літературного матеріялу, в тому зразки поезії українських поетів з Румунії, уривки з романів та інше. Журнал має 16 сторінок, і як подають, можна його також замовляти із заграниці.

У СВІТІ

ЙОРДАНІЯ ЗАКРИЛА свій кордон для руху вантажних авт, що прямували зі своїми товарами до Савдійської Арабії та інших країн Перської затоки. Це у відплату Савдійській Арабії за економічний та політичний тиск на Йорданію за те, що вона прихильно ставиться до Іраку. Минулого місяця за ці самі провини Савдійська Арабія значно зменшила своє постачання нафтової ропи до Йорданії, а це, згідно з твердженнями офіційних чинників Йорданії, не залишило їй іншого виходу, як продовжувати імпортування нафтової ропи з Іраку. Цей конфлікт Йорданії з Савдійською Арабією загрожує Йорданії поважною економічною кризою. З економічної точки зору це непорозуміння з вантажними автами має дуже важливе значення, цей район є мережаний дорогами для вантажників з таких країн як Туреччина, Ливан, Сирія та Йорданія до Савдійської Арабії та інших країн Перської затоки.

БРИТІЙСЬКІ ОФІЦІЙНІ чинники твердять, що прем'єрміністер Марґарет Тачер наполягає, щоби Рада Безпеки ООН наказала Іракові заплатити відшкодування Кувайтові за знищення та грабіж, заподіяні його окупаційними військами. Вони також заявили, що М. Тачер пропонує, щоби ці відшкодування були покриті з іракських заморожених фондів у закордонних банках. Виявляється, що свою пропозицію вона минулої неділі представила президентові Джорджеві Бушеві та виглядає, що він є згідний з такою можливістю. Англія з понеділком, 1-го жовтня, ротаційним шляхом на один місяць перебрала президентство Ради Безпеки ООН, що дає сприятливі можливості для прийняття такої пропозиції.

В НІМЕЧЧИНІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ ТОРЖЕСТВА З ПРИВОДУ ОБ'ЄДНАННЯ

Берлін, Німеччина. — Численні кореспонденти з усього світу та пресові аґентства які вислали своїх представників на церемонію святкувань з приводу об'єднання двох Німеччин в одну державу, повідомляють з Берліну, Бонну, Мюнхену, Гамбурґу і багатьох інших більших міст, що святкування у формі військових парад, всенародних фестивалів, політичних зібрань із святочними промовами високопоставлених осіб та іншими виявами радости продовжуються. Обидві частини Німеччини, як відомо, були роз'єднані 45 років тому у висліді безумовної капітуляції гітлерівського режиму і поділу держави на демократичну і комуністичну сфери.

З вівтірка на середу, тобто з 2-го на 3-го жовтня, в усіх місцевостях Німеччини правились Богослужби подяки, дзвонили дзвони, між ними також копія дзвону Свободи, що його подарували Німеччині з нагоди об'єднання З'єднання Стейти Америки. На колишньому Райхстаґу були підтягнуті національний і берлінський прапори, оркестри грали національний гимн. Після цього президент об'єднаної Німеччини Ріхард фон Вайцзекер прочитав параграф постанови про злуку, який увійшов, як окремий додаток до конституції Німеччини про те, що від сьогодні, тобто від 3-го жовтня Німеччина є единою, демократичною державою і входить до спільноти вільних народів світу на базі рівности. Майже цілу добу відбувалися парадні фестивалі, виступи мистецьких одиниць і просто вияви радости населення на вулицях міст і містечок, в балевих залях, ресторанах, пивних та інших місцях.

Населення Німеччини не привикло ще, очевидно, до зміненого гимну, де слова „Дойчлянд, Дойчлянд ібер алес", замінено словами „Єдність, справедливість і свобода для німецького народу". В новому гимні Німеччина не ставить собі за ціль бути першою і незаступимою у світі, але натомість поширювати і зміцнювати демократичні права і бути одною з-посеред багатьох вільних народів.

В інтерв'ю, яке дав газеті „Франкфуртер Альгемайне Цайтунґ", канцлер уряду Гельмут Коль заявляє, що нова Німеччина не буде реплікою третього райху А. Гітлера, який започаткував Другу світову війну, а радше буде доповнюючим фактором стабільности і мирного співробітництва в Европі. Він ще раз повторив про ті завдання і проблеми перед якими стоять громадяни об'єднаної Німеччини та її керівники.

Після того, як закінчаться парадні святкування і заспокоїться хвиля емоцій, до Берліну, дійсно вільного міста, прийдуть парляментаристи і у відреставрованому Райхстаґу відбудеться перше засідання парляменту одної Німеччини, на якому, як кажуть поінформовані особи, западе рішення про перенос столиці з Бонну до Берліну.

Бракує коспонзорів для резолюції про Великий голод

Вашінгтон. — Як повідомляє з Бюра Українського Народного Союзу його керівник Евген Іванців, спільна резолюція Сенату ч. 329, за яку мали б проголосувати тиждень між 4-им та 10-им листопада Національним Тижнем вшанування пам'яти жертв Великого голоду в Україні 1932-33 має досі лише 45 коспонзорів у Сенаті ЗСА, тобто бракує ще шість, щоб вона була одобрена.

Резолюція була виготовлена членами Сенату, які були в Комісії для прослідження Великого голоду і її внесено в Сенаті 24-го травня. Резолюцію реферували сенатори Баб Кестен і Деннис ДекКонсіні, обидва члени комісії. Помимо листів та телефонів з Бюра УНС і виборців українського походження, частина сенаторів, що мають виборців українського роду, не підтримала резолюції.

Е. Іванців уважає, що якщо негайно не буде згоди ще шістьох сенаторів на цю резолюцію, то вона не перейде під час теперішньої 10-ої сесії Конґресу, яка кінчається цього місяця. Тому він закликає українців, щоб вони зв'язалися зі своїми сенаторами і наполягали на тому, щоб вони стали коспонзорами цієї резолюції. До сенаторів можна телефонувати на число централі Капітолю 1-202-224-3121 і просити з'єднати з бюром даного сенатора.

Такі сенатори, які мають виборців українців-американців, досі не підписали резолюції ч. 329: Арізона: Джан МекКейн; Каліфорнія: Елен Кренстон; Кольорадо: Тимоті Вірт; Фльорида: Баб Ґреґем; Індіяна: Ричард Луґар, Массачусетс Едвард Кеннеді; Міссурі: Кристофер Бонд і Джан Денфорт; Небраска: Джеймс Екзон і Баб Керрі; Північна Дакота: Квентін Бирдік; Ореґон: Марк Гетфілд і Баб Пеквуд; Ровд Айленд: Джан Чеффі; Тексас: Ллойд Бенцен і Фил Ґремм; Вірджінія: Чарлз Рабб; Вашінґтон: Слейд Ґортон; Вест Вірджінія: Джан Ракефеллер; Висконсин: Герберт Кол.

В АМЕРИЦІ

ПРОЄКТ БЮДЖЕТУ на 1991 фіскальний рік, схвалений президентом Джорджем Бушем та лідерами Конґресу, викликав велике незадоволення багатьох законодавців. Республіканці традиційно не погоджуються з підвищенням податків, а демократи виступають проти зменшення багатьох внутрішніх статей витрат. До 19-го жовтня проєкт бюджету повинен ще бути схвалений двома палатами Конґресу. Шляхом збільшення податків та зменшення видатків бюджетовий дефіцит плянується зменшити на 40 біл. дол. в цьому році та на 500 біл. дол. в наступних п'яти роках. За словами Дж. Буша, новий бюджет повинен стимулювати розвиток економіки, але більшість спеціялістів, однак, підкреслюють, що перспективне бюджетове плянування будувалося з врахуванням майбутнього спаду цін на нафту.

ПРЯМИМ НАСЛІДКОМ виступу президента Джорджа Буша на сесії Генеральної асамблеї в ООН, де він висловив надію на мирне уреґулювання конфлікту в Перській затоці, було зменшення цін на нафту на нюйоркській біржі. Як відомо, ціни на нафту на американському ринку підвищилися на стільки, що продавці самі шукали причини, щоб їх знизити. Не дивлячись на зовсім недавній заклик президента Дж. Буша, щоб ООН схвалила початок бойових дій в Перській затоці, промова Президента в понеділок, 1-го жовтня, відрізнялася своїм миролюбством що примусило біржу зареаґувати зменшенням ціни на нафту.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

УНС: Поспіх з розсудком

Два і пів місяця після започаткування своєї чотирирічної каденції нововибраний 32-ою Конвенцією Головний Уряд УНСоюзу зібрався з ініціятиви головного предсідника Уляни Дячук, першої жінки на цьому пості в 96-літній історії Батька-Союзу, на свої перші наради, які, хоч і тривали неповні два дні, а може власне тому, скристалізували напрямні цієї найстаршої своїм безперервним існуванням української установи у світі.

Немає сумніву, що розвиток подій в Україні, яка стала на шлях відродження повної незалежности, подиктували не тільки поспіх у скликанні цих перших поконвенційних нарад 25-членного Головного Уряду, але й їх зміст та постанови. Сягаючи у багатющу історію УНСоюзу і багатолітній досвід, новий і дещо відмолоджений Головний Уряд у своїх рішеннях крокує й надалі двоторовим шляхом, з одного боку усучаснюючи свою внутрішню структуру та збільшуючи свої ресурси, а з другого, розгортаючи широку допомогову акцію українському народові на його найновішому етапі боротьби за волю й незалежність. Тільки так треба зрозуміти створення спеціяльної Статутової комісії для модернізації структури УНСоюзу напередодні його 100-ліття та на переломі тисячоліть і тільки так треба інтерпретувати інший новотвір — Комітет політичних акцій, щоб пригадатися федеральним урядовцям, зокрема членам Конґресу ЗСА, що ми є також платниками податків, і то сумлінними, що ми не надуживаємо велфером і виплатами безробітного, але й що у нас є специфічні побажання, потреби й інтереси, які ніколи не йшли і не будуть іти врозріз інтересам країни нашого поселення.

А будучи вірним одному із своїх перших і тривких постулятів — завжди і всіми доступними засобами нести поміч нашим братам і сестрам в Україні, — Головний Уряд сконкретизував цілі Конвенцією створеного Фонду Відродження України — УНС, який завдяки щедрості його членства ще перед закінченням року досягне свою мету чверть мільйона долярів. При тому слід зазначити, що всі члени Головного Уряду були однозгідні в тому, щоб адміністрування фондом залишилося виключно в руках УНСоюзу, щоб ґрунтовно перевірювати шляхи допомоги Україні і її відборців і щоб членство УНСоюзу знало що, коли, куди і кому пішло.

У цьому допоміжним може стати заплановане пресове бюро УНСоюзу в Києві згідно з ще одним рішенням новообраного Головного Уряду УНСоюзу, зробленим в дусі думок і побажаннь висловлених делеґатами на 32-ій Конвенції в Балтиморі три з половиною місяці тому. Хоча головними цілями такого пресового бюра УНСоюзу в Києві буде збирання інформацій про події в Україні і поширення їх в Україні і в діяспорі, не улягає сумнівам, що відкриття такого бюра в столиці України може бути допоміжним в інших ділянках майбутнього спілкування та поширення зв'язків діяспори з материком.

Отже треба ствердити, що новообраний Головний Уряд УНСоюзу розпочав свою чотирирічну каденцію ділово, динамічно, але й розсудливо, раціонально та прагматично. Як уже згадано, УНСоюз має довголітній досвід у несенні допомоги українському народові у скрутні хвилини. Його членство завжди відгукувалося щедро на заклики проводу УНСоюзу на таку допомогу. Тому й тепер його членство зареаґувало щедро, з повним зрозумінням і з повним довір'ям. Можна сподіватися, що воно й надалі буде власне так реаґувати.

У ВІВТОРОК, 12—ГО ЖОВТНЯ, посадник Ню Йорку Дейвид Дінкінс офіційно проголосив про свою довготермінову програму боротьби із злочинністю в місті. Над проєктом програми, приблизно вартістю 500 міл. дол. працював також комішенер поліції Лі Бравн. Згідно з цим пляном, кількість поліційних патрулів повинна збільшитись на 6,000 осіб, до боротьби з злочинцями включаться також добровольці і т.д. Пропозиція Д. Дінкінса вказує на фінансове джерело, яке частинно покриватиме ці всі заходи — збільшення податків не лише мешканців Ню Йорку, але й його передмість. В місті буде встановлений спеціяльний податок для осіб, які заробляють понад 50,000 дол. річно. Перший рік вони платитимуть додаткових 50 дол., а кожного наступного — 75 дол. Крім цього, Д. Дінкінс плянує збільшити податки на нерухомості.

О.Т.

РІСОРДЖІМЕНТО НАЦІОНАЛІЗМУ

I.

Крах комунізму приносить загладу й інтернаціоналізмові. Саме поняття інтернаціоналізму зв'язане з комунізмом. Це Ленін у свой праці „Критичні замітки в національному питанні" вказував, що „буржуазний націоналізм і пролетарський інтернаціоналізм — два непримиренно ворожі лозунги, що відповідають двом великим клясовим таборам капіталістичного світу і виражають дві політики, а в тому і два світогляди в національному питанні". В УРЕ („Українській Радянській Енциклопедії"), виданій вже за Ґорбачовської гласности в 1986 році, подається, що „інтернаціоналізм — це один з головних принципів теорії і практики марксизму-ленінізму, найважливіша закономірність революційного руху", а далі підтверджується, що це „світогляд робітничого класу в національних питаннях". Большевицькі догматики розробили це поняття до непорушної догми, яка утримувала імперіяльну політику Москви з таким визначенням, що російщення — це інтернаціоналізм, а вимога поневолених народів в обороні власної мови і культури — це буржуазний націоналізм, що його — як це навчав Ленін — треба поборювати як непримиреного ворога.

Націоналізм–поняття не нове, хоч в історичному ході вийшов на історичну арену під кінець XVIII століття, з пожвавлення антифеудальних і протиімперяльних народних рухів в Европі. Виявом націоналізму був романтизм у літературі й мистецтві, а в політичному житті рісорджімен то, що постало в Італії як національно-визвольний рух італійського народу за воз'єднання країни і повалення чужої окупації. Це Гердер у другій половині XVIII століття у Ваймарі, ще до романтика Ґете, говорив про значення національних культур і важливість їх самостійного розвою для творення загального поступу людської культури. В політиці Джузеппе Мадзіні розгорнув ідею визволення італійської нації з-під чужих займанщин і об'єднання Італії в одну національну державу, заснувавши в 1931 році підпільну організацію „Молода Італія". В тому ж році в Польщі сейм проголосив польську незалежну республіку, хоч і дуже короткотривалу, бо російська царська автократія здушила польське повстання. Та ідея незалежних національних держав не загинула, бо польська армія не склала зброї і станула в обороні визвольних народних рухів не тільки в Італії, чи Франції, але й в Америці.

Ці визвольні національні рухи відбилися відгомоном і в Україні, хоч би в ідеї Кирило-Методіївського братства за повний розвій народної мови і культури, чи теж у політичній програмі самоуправління Михайла Драгоманова. З подихом „Весни народів" в австрійській імперії в 1948 році почало оживати українське національне життя в Галичині. Націоналізм зростав і розгорнув свої крила після Першої світової війни, коли з духом самовизначення, що його проголосив американський президент В. Вілсон в 1917 році постала ціла плеяда незалежних національних держав, включно з Українською Народною Республікою. Проти цього самобутнього національного відродження станула нова російська імперія, яка за вченням Леніна поставила й імперіяльну політику світової революції й інтернаціоналізму, що на практиці було продовженням російської імперіяльної політики з поневоленням погноблених народів. Ця перероджена імперія, що її ще Маркс визначив „тюрмою народів", а наш сучасник — президент Реґен назвав „імперією зла", що нею кермують злочинці, перетривала понад 70 років, вийшла переможно із великої війни при повній матеріяльній і моральній підтримці західнього світу, вихолостивши поневолені нею народи від їхніх матеріяльних дібр, відобравши їм їхні духові вартості, викорінюючи їхню національну культуру, відіймаючи від них навіть рідну мову.

Ще до повного краху соціялістичного господарювання країни соціялістичного бльоку держав, відчуваючи катастрофу, заговорили, не без дозволу Москви, про національний модель соціялістичної господарської системи для кожної держави. Це вже був виступ подиктований отим духом національного зрушення, що в ньому народи бачили визволення від накиненого насильно інтернаціоналізму, кермованого з Москви.

Закінчення буде.

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!

Д-р мед. Роман Осінчук

Що принесла міжнародна конференція у Сан Франсіско у справі АІДС?

АІДС — це незвичайно небезпечна хвороба, яка вийшла з кіл гомосексуалістів та й спочатку й серед них поширилась у наслідок ненормальних й неприродних статевих практик. Це досі невиліччима вірусова інфекційна хвороба, яка протягом десяти років свого існування тут в Америці, захопила вже досить широкі кола та й забрала досить великі смертні жертви. Інфекційним чинником є вірус чи т. зв. ретровірус, який атакує оособливий рід білокрівців людського кістного мозку та крови, які мають незвичайно важливу ролю у людськім тілі у поборюванні всіляких інфекційних чинників, що загрожують здоров'ю людини.

Хоч ми вже про АІДС писали, то з приводу згаданої вгорі конференції варто на деякі проблеми згаданої інфекції звернути щераз увагу хоч би й тому, що ця хвороба захоплює щораз ширші кола саме найбільше здорового й творчого населення, головно молодих чоловіків, а загніздившись у людській крові по якомусь часі веде такий організм і до смерти. Випадки цієї хвороби можна знайти серед людей всякої раси чи народности, отже невиключені є теж українці. Тому не шкодить вдарити на сполох тим більше, що кожна людина могла б себе охоронити від хвороби, коли б себе контролювала у статевих проблемах та не вживала наркотиків. Згаданий ретровірус не переноситься так як інші інфекційні заразні чи то дорогою кашлю чи з поживою (наприклад, грипа, туберкульоза, червінка) чи шляхом переношування заразнів насікомами (тиф, малярія) вошами чи комарями. Ретровірус хвороби АІДС дістається до крови шляхом неприродних сексуальних зносин у гомосексуалістів чи й бісексуальних людей шляхом нестерильних голок при дожильних впорскуваннях наркотиків серед широкого вжитку т. зв. крек наркоманами-кокаїністами.

І тут людина є сама собі найбільшим ворогом, якщо вона не може себе стримати від наркоманії чи не може стримати від неприродних гомосексуальних практик серед різних середовищ розпусти. Оці нездорові сексуальні практики чи вживання наркоманами нестерильних голок до дожильних іньєкцій є саме найбільше поширеним засобом розношування інфекції.

Проблема хвороби АІДС є дуже складна ще й тим що такий вірус, діставшись до крови, не дає спочатку жодної реакції і його дорогою ляборатуорійних досліджень можна викрити доперва по кількох місяцях. Цим ця проблема контролі АІДС є досить складна й ут. ускладнена, що патологічного чинника не можна відкрити у початковій стадії інфекції, хоч така людина, гейби здорова, може рознести свою інфекцію серед інших здорових своїх партнерів. Тому не диво, що статистика урядова в таких умовинах інфекції не є зовсім докладна, та профілактична праця уряду чи контроля хвороби не є задовільна. Проте американські дослідні кола ведуть в Америці велику дослідну працю над поборюванням цієї хвороби та ведуть пропаґанду в цілях і способах запобігання інфекції чи т.зв. профілактику.

Очевидно, що всякі довголітні науково-дослідні роботи у державних науково-дослідних інститутах, університетських клініках та довге шпитальне лікування важко хворих на АІДС вимагає багато фінансових коштів зі сторони держави, коли зважити, що протягом десяти років, від 1980 року, коли вперше у ЗСА появились випадки АІДС, ця хвороба забрала на той світ щонайменше 90,000 жителів. Яких 150,000 тяжко хворих лікується по шпиталях а щонайменше 700,000 з наявністю у крові ретровіруса вимагають лікарського догляду та коштовних ліків, щоб наразі втримати у т. зв. здоровому вигляді. Більйони дорярів річно з державної каси, величезні жертви різних компаній та досить численна жертвенність громадян ЗСА помагають мільйоновими пожертвами у боротьбі чи дослідах оцього віруса АІДС та поборювання описаної інфекції.

Американці обраховують, що за два-три роки кошти лікування хворих на АІДС дійдуть до 11 більйонів (наших мільярдів) річно. Особливо тепер зростають кошти на профілактичні заходи хвороби. Треба підкреслити, що величезні кошти на довге лікування важкохворих у шпиталях в цьому році не зростають тому, що деякі профілактичні та лікувальні заходи є далеко більше ефективні як у попередніх роках. Рахуючи пересічний вік життя пацієнта від початку його захворювання на 20 місяців, то кошти лікування хворих на АІДС цього року виноситимуть коло 4.5 - 5 більйонів. Кошти лікування одного обложно хворого на АІДС цього року виносить 51.200 дол., а пацієнт, що доживає до 18-20 місяців коштує 85,333 долярів — 64,000 шпиталь, 10,416 на ліки а решта на додаткові гігієнічні-санітарні заходи. Очевидно є теж кошти зв'язані з профілактичним лікуванням зараженої людини,

(Закінчення на стор. 4)

Є. Бакланов
В. Сингур
м. Дніпропетровське

ПРО СЛУЖБУ В СОВЄТСЬКІЙ АРМІЇ

12-го липня ми були відправлені з Джамбульського розподільника до ВСО 83 (військове будівельне об'єднання), що знаходиться в місті Джанатас. Нас трьох супроводив старший сержант Джанатаського карантину Глушко. До Джанатасу ми добралися досить щасливо, якщо не зважати на те, що сержант всіх по черзі пригостив замашними стусанами та анашею просто на автовокзалі.

Перше, що кинулося нам в очі у частині в Джанатасі, — лист засудженого за позастатутні відносини колишнього військовослужбовця цієї частини, котрий мали взяти за науку всі новоз'явлені „діди". Потім нас зустрів командир загону, капітан Пещерський. „Так, дідовщина у нас є, бува, що допускається брутальне поводження, але до кулаків, справа не доходить" — заспокоїв він нас. Він також повідомив нам, що з загону кілька днів тому втекли двоє українців, що були прихильниками Руху. Трохи пізніше ми зрозуміли, що причина їхньої втечі була зовсім інша. Після бесіди був викликаний черговий по роті сержант Апостолов, який отримав наказ відвести нас до казарми і покласти спати, але без усяких інцидентів, щоб ніхто не втік.

Без інцидентів ми добралися лише до казарми, де на нас уже чекали. Сержант Апостолов припровадив нас до групи „дідів", які курили анашу. Наша поява їх зацікавила. Почали питати хто, де і ким працював до армії і т.ін. Потім мабуть вони вирішили показати нам, що означає служба під їхнім проводом. Почали з мене. Рядовий Маґарамов кількома ударами в живіт, по легенях, по шиї збив мене на підлогу. Коли я підвівся, вони взялися за інших. Моїм другим товаришем зайнявся рядовий Пєрєполкін, здоровий лисий хлопець. Він бив уже більше вправно — ногами в пах і в живіт, останнім ударом в обличчя він розбив моєму товаришеві губу й відправив його умиватись. З третім з нас зробили те ж саме. Маґарамов і Глушко били його по нирках і по грудній клітці. Старший сержант Глушко вирішив внести свою лепту до загальної справи і знову взявся за мене, почавши вправлятися в кулачному бої на моїх легенях, поки я не почав задихатись і днювальному довелося відпоювати мене водою. „Ну, на сьогодні з них досить", сказав Глушко. Перед сном сержат Апостолов провів з нами невелику бесіду. Він пояснив нам, що не є прибічником фізичних способів виховання, але коли він під анашею, ми спробуємо все — і кулак, і чобіт, і ремінь, є ще одна хороша річ — дужка від ліжка. Наступного дня ми побачили її в дії. Нашим вихованням зайнявся сержант Глушко. Особливу увагу він приділив моєму першому товаришеві. За день його двічі було побито і ввечері він самовільно пішов з частини. Перед обідом ми побачили на що здатний сержант Апостолов. Накурившись анаші, він перебуваючи в поганому настрої, примусив групу солдатів віджиматися від підлоги, а потім узяв дужку від ліжка і почав запопадливо бити нею по ногах, далі знущання продовжувалися у тому ж дусі.

14-го липня мене відпустили з частини у зв'язку з приїздом батьків, в роті залишався мій другий товариш В. Сингур. Цього дня, довідавшись, що карантин розформовують, ст. сержант Глушко, сержант Апостолов і рядовий Маґарамов вже накурилися анаші і заправилися алкоголем. Вони вишукували перед собою роту. Для початку вони змусили молодих віджиматися на кулаках. Потім ланцюжком стрибати на одній нозі вздовж усієї казарми. Коли їм здалося, що того замало, вони вишикували всіх з матрацами на витягнутих руках. Втрьох вони походжали уздовж строю і били всіх по черзі, особливо сильно били азербайджанців. Знову віджимання на кулаках і тут з'явилися рядовий Пєрєпйолкін та ще один з другої роти. Разом з Маґарамовим і Глушком вони почали бігати по спинах молодих солдатів, потім змусили їх лягти на спину і бігали по животах. Потім знову віджимання, сержант Апостолов ходить вздовж строю і пригощає всіх по спинах дужкою від ліжка. Знову стрибки на одній нозі по колу, кола по казармі гусячим кроком, кілька разів плазом під ліжками вздовж усієї казарми. Тих, хто падав від втоми, піднімали носками чобіт по нирках та печінці. Нарешті „вихователі" втомилися і пішли спати, попередньо пообіцявши, що, якщо хтось хоч щось скаже офіцерам, йому залишиться лише повіситися. Це катування тривало від 10:30 вечора до 1-ої години ночі. Особливо старалися Пєрєпйолкін, Глушко та Маґарамов.

Це опис лише кількох епізодів, які ми бачили за три дні служби, а скільки було ще бридких сцен побиття в їдальні на очах у десятків солдатів і сержантів і ще багато іншого. Що це — садизм чи нова форма виховання в лавах Радянської Армії? І, головне, коли ми прийшли з частини до шпиталю для обстеження, весь цей інцидент місцеве начальство спробувало приховати, захистити винних.

Маємо надію, що коли подібні інциденти стануть відомими широкому загалу, їм буде покладено край і винні отримають те, нащо заслужили.

Додаткові факти про подібні інциденти можуть розповісти багато з тих, хто служить у ВСО 83, хто був разом із нами у карантині, а тепер служить у ротах. Для цього треба лише забепечити їхню особисту безпеку.

Михайло Бажанський

ПОЕТ В. ҐРЕНДЖА-ДОНСЬКИЙ У МОЇХ СПОГАДАХ

I.

Уперше, я ближче пізнав поета Василя Ґренджу-Донського в 1932 році в пластовому таборі, в Солочині, недалеко від Сваляви, в Карпатській Україні, де я був членом таборової команди. Подаю свою ролю на пості команди тому, щоб було більш вірним і докладнішим знайомство, бо той пост давав мені можливість пізнавати краще кожного учасника табору. До того часу небагато я знав про його літературну творчість, але знав його з оповідань, що такий поет активний і належить до пробудителів закарпатського народу. Наш пластовий табір приготовлявся до традиційного свята Івана Купала на передвечір'я 7-го липня. Моїм завданням було доглянути, щоб призначений пластовий ґурток правильно побудував пластову ватру. Василь Ґренджа-Донський був членом пластового табору на окремо визначених правах - гостя. Проф. Володимир Бірчак, опікун табору сказав мені, щоб його, поета Ґренджу-Донського звільняти із звичайних таборових обов'язків, тільки тоді брати, як він добровільно зголоситься сам. В. Ґренджа-Донський справді зголосився добровільно помогти будувати першу того року велику святкову ватру. Уважав це емоційним почуттям. І так ми разом провели при тій нагоді, розмову. Він приносив різне хабаззя і хмиз, також і грубше дерево, мав навіть із собою ручну сокирку і вмів пилою орудувати. Обтинав гілки від дерева, рівняв його і пиляв, як професійний працівник. Ми не говорили про поезію, чи про літературу взагалі. Чогось перша розмова була присвячена розкішній природі, а понайбільше звірятам, які він знав у близьких околицях нашого табору.

Казки про звіринний світ

Як тільки ми прийшли розглядати в поблизькому ліску сухі дерева, які можна б було зрубати на ватру В. Ґренджа-Донський почав оповідати про ці близькі околиці, в яких, як він казав, жили відьми. „Тут треба бути обачним, — сказав до мене, на цій половині, яка починається за цим лісом, можна ще і тепер зустрінути страшну потвору, про яку давні люди оповідали. Ця фантастична казкова істота, мабуть ще й сьогодні чатує десь там в нетрях чи на верхів'ях спорохнявілих дерев. Вона неначе повітруля, чи якась яґа, або чаклун пильнує своє царство". Звідтіля, не повернулося багато його товаришів дитячого віку. Одначе помітивши, що на мене казковий світ не дуже ділає, перейшов негайно до опису і точного реєстрування звіриннго світу. Присвятив багато уваги товстим буйволам, які онтам, на полонині, єдині в Карпатській Україні живуть табунами і треба вважати на них, хоч вони дуже полохливі й втікають від людей, але як не мають що їсти, або між собою заводять веремію та інші родові порахунки — тоді треба їх оминати. Найгіршими бувають кабани. Це чорні, дикі свині; вони немилосердно винищують людські царини, також нападають на людей. А птаства в цій боржавській країні багато. Просто рай Божий. Називав багато видів пташиного району.

Кольоритний чар навкілля

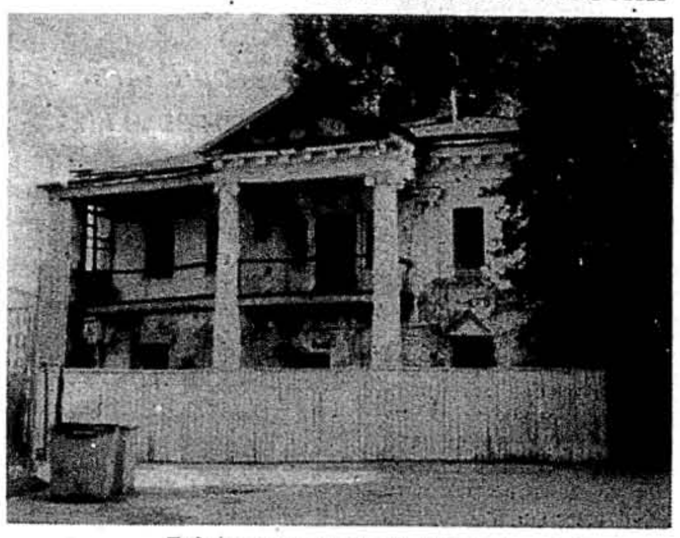
Як ми з ним перенесли здоровенне дерево під основу ватри-паґоди, він відітхнув, ми помилися в річці Пінії, що межувала зі західньою частиною пластового табору, поет сів на березі й тоді оповів дещо про себе, про свій родинний дім та юнацькі роки. „От, якби ми були перейшли з тобою той лісок, пройшли всю полонину Боржаву, а там в долині є моя рідна оселя, де я народився, — Волове -зветься (тепер Міжгір'я). Він при тому і виводив назву Волового від тих оригінальних буй-волів. Це народна назва моєї місцевости, не накинута ворогами. На північ від мого міста, твердим шляхом можна дійти до найкращого озера в усьому світі, — Синевірського. Називають тепер цю околицю — Швайцарією. Подорозі можна побачити, проти сонця, як чарівно блистять синевірські діяманти. Хоч руками збирай! А на схід є рвучка ріка Теребля, з природними каскадами, майбутній резервуар гігантичних конструкцій електрифікації. А там далі, на схід, леґендарні оселі Колочава та Мокрі: Руська і Німецька. „— Поет виростав в оточенні рідкісної багатством своїм української природи. Напоєний рідним нектаром її, народними переказами про колочавських розбійників і їх побратимів, що прагнули свобідно жити. Тут уже в дитячих роках формувався його світогляд. І кожен, хто хотів би писати про нього, мусить зупинитися найперше над тією романтичною природою і топографією і людьми-жителями, їхніми світовідчуваннями, щоб зрозуміти душу поета і його творчого елану. Його оповідання були переплетені знанням казкового матеріялу — були цікавими, захоплювали мене. Який жаль, що я їх тоді не записав.

Слово людина — звучить гордо

При ватрі, яка розгорілася могутнім полум'ям та іскрами кидала на прекрасні обличчя здорових дітей — мала святойванську програму. Про дивний казковий квіт папроті, про людське змінне щастя, про леґендарні події тієї ночі в глибі віків. В. Ґренджа-Донський сидів на пні дерева поряд за мною і вже говорив про людину. Про гарну людину. Вдень була мова про перекази, бабу-яґу, тварини, про його дитячий елан думок і про боржавські епізоди і про блистяче сріблом і перламутром озером. А тепер мова зайшла про людину. А мав він про що говорити. Почав він від свого улюбленого дорадника-поета Василя Пачовського, за порадою якого він почав записувати з уст народу перекази. Не дуже долюблював „професорів", які йому дораджували не наголошувати постать князя Ляборця і творити його як правдивого історичного князя, бо це тільки леґенди-перекази. Говорив про фальшивих друзів. Свої думки і небагатослівні портретні і незвичайно вдалі характеристики згаданих „професорів" формулював коротко, але ясно, що зовсім правильно можна було назвати його власною філософією життя. Людському характерові уділяв багато уваги. Не знаю чому, але в мене тоді родилося враження, що він хотів провести студію над людськими гарними і від'ємними звичками. Було в нього багато тем до такої розмови, проведених на прикладах. Тоді в нас перебували знатні постаті. Був посол Гуснай, що дуже горнувся до українства. Він нам в тому часі допоміг закупити ту площу, на якій ми таборували. Перебував також журналіст і дорадник молодих поетів Михайло Мухин, проф. Іван Панькевич і багато більше знатних учених та громадських діячів. Аплікація його натяків в розмові і була саме звернена на деяких з тих осіб. В своїй урваній мові, кажу „урваній", бо ми також брали участь у програмі ватри і не могли постійно розмовляти, — він викладав свій світ думок і плянів, як дійти творами до людської душі...

Закінчення буде.

Музей державности — будинок гетьмана І. Мазепи

Будинок гетьмана І. Мазепи.

У Києві на Подолі відбулося засідання з головою Ради Іваном Салієм, тим, що так безстрашно станув проти сатрапа Володимира Щербицького, з участю його заступника, поетесою Софією Майданською, Григорієм Щербиною, головою Комісії реставрації історичної зони Подолу, та гостем із ЗСА Маріяном Коцем. У другому засіданні взяла також участь архівар-історик Тетяна Гирина, яка й піддала думку відкриття Музею Державности в будинку гетьмана Івана Мазепи, що й було одобрено всіма присутніми.

Поділ із своїми давніми цеховими традиціями, історичними будівлями, Києво-Могилянською Академією, будинком гетьмана Івана Мазепи нині відроджується. Відбудовуються, реставруються під наглядом Григорія Щербини й архітекта-реставратора Валентини Шевченко та історика й археолога Михайла Брайчевського деякі будівлі. Идуть заходи перебрати від моряків Києво-Могилянську Академію. Будинок Мазепи опустілий, знищений, розпадається. Немає дверей і вікон. Тріщать стіни, дірявий дах. Структура справді потребує негайної реставрації модерними машинами, які можна тільки тут на Заході закупити.

Переборовши перепони, відбудувавши один-два об'єкти, можна сподіватися, що увесь Поділ буде повністю реставрований і не попаде в руки меркантильного неукраїнського елементу.

Хто розуміє вагу Музею Державности в будинку гетьмана І. Мазепи, хто вірить у світле будуче України, кому не байдужа доля Київського Подолу, просимо слати свою пожертву на адресу, де однотисячною пожертвою відкрито конто допомоги: Selfreliance F. C. U. Fond I. Mazepy a/c 5891, 558 Summit Ave. Jersey City, N. J., 07306.

М. Коць

УРЯД ФРАНЦІЇ ЧЕРЕЗ СВОЇХ речників заперечив можливість будь-яких переговорів з Іраком для розв'язання існуючої кризи у Перській затоці. Гюберт Вердин, близький дорадник президента Франсуа Міттерана, категорично заявив, що „між Францією та Іраком немає нічого, що можна б було назвати переговорами". Відповідь Г. Вердена — це реакція на численні посередні та безпосередні запити на пропозицію президента Іраку Саддама Гуссейна розпочати переговори з Францією.

ОСЕРЕДОК ПЛАСТУНІВ СЕНІОРІВ
у співпраці із
СТАРШИМИ ПЛАСТУНАМИ СТАНИЦІ НЮ ЙОРК
ЗАПРОШУЄ ДРУЗІВ-ПЛАСТУНІВ І ГРОМАДЯНСТВО
на зустріч з пластунами, які гостювали в Україні.
В програмі гутірка, відео, музика на тему:
„УКРАЇНА І МИ"
Зустріч відбудеться 19-го жовтня 1990 р. о год. 6:30 веч. в пластовій домівці — 144 Друга Авеню, Ню Йорк.

UNIVERSITY OF MINNESOTA
Twin Cities
Immigration History Research Center
826 Berry Street
Saint Paul, Minnesota 55114
(612) 627-4208
INDEXER (HALF-TIME)
(Job #057369)

The Immigration History Research Center seeks a qualified individual to assist with indexing and editing for the *Svoboda* Index, a research project to publish an historical, retrospective index to *Svoboda (1893-present)*, the oldest and most widely circulated Ukrainian-language newspaper in North America. The project is sponsored by the Ukrainian National Association Inc., publisher of *Svoboda*.

QUALIFICATIONS: Combination of education and/or relevant experience to equal 4 years, including: fluency in Ukrainian language, English-language writing skills.

DUTIES: Work closely with Project Coordinator to select appropriate items from Ukrainian-language newspaper for indexing; write brief abstracts in English and classify articles in accordance with established procedures and subject authority file; proofread and edit index material; assist in running specialized computer program (using VAX mainframe and PC).

SALARY: Negotiable; based on relevant education and experience, to a maximum of $10,000.

APPOINTMENT: Through June 30, 1991, with annual renewal thereafter, contingent on performance and future funding; position available immediately.

TO APPLY: Send letter of application, resume, and names, addresses and phone numbers of three references by November 15, 1990, to:

Walter Anastas
Svoboda Index Project Coordinator
Immigration History Research Center
826 Berry Street
Saint Paul, Minnesota 55114

The University of Minnesota is an equal opportunity educator and employer and specifically invites and encourages applications from women and minorities.

УКРАЇНА ПРОБУДЖУЄТЬСЯ! ДОПОМОЖІТЬ ЇЙ ВКЛАДОМ ВАШОЇ ДИВІДЕНДИ У ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Відбулась Рада І-го Куреня УПС ім. С. О. Тисовських

В суботу, 15-го вересня, в ранніх годинах з'їхались члени куреня до пластової домівки в Баффало з міст Торонто, Гемілтону, Ст. Кетринс, — Канада, Клівленд, Кентон, Рочестер, Баффало, та зі Стейту Ню Джерзі, ЗСА, щоби після відвідин-апелю могили свого першого курінного та Першого начального Пластуна Сірого Лева — проф. Северина Левицького, на пл. оселі Новий Сокіл, відбути свою курінну раду.

Після реєстрації та коротких відвідин музею, власником якого є член куреня пл. сен. М. Борачок, усі з'явились в пл. одностроях з прапорами куреня та куреня юнаків баффалівської Пластової Станиці, на цвинтарі в Лякавана біля пам'ятника на могилі Сірого Лева.

Могила дбайливо прибрана, в зелені декоративних дерев та кущів, по обох боках в урнах — живі квіти, спереду цвітуть червоні квіти.

На мить розсунулись навислі чорні хмари, а на гранітний пам'ятник розсипались ясне сонячне проміння.

Біля підніжжя рамен хрес та схилялись покладені великі китиці червоної калини на вириті в ґраніті слова: „Тут спочиває Верховний Начальний Пластун, старшина — Українських Січових Стрільців, учасник визвольних змагань."

Апель розпочався співом пл. молитви „Отче наш". Курінний суддя пл. сен. Ярослав Пришляк, прочитав поезію О. Кобця „На смерть Начального Пластуна" та коротко переповів життєвий шлях Сірого Лева, всеціло присвячений Пластові, своєму рідному народові. у пам'ять членів куреня, які в минулих двох роках відійшли на „Вічну Ватру", при хвилинній мовчанці схилились голови, а курінний Олесь Марченко зачитав прізвища, серед яких, померлий в травні в Братиславі Юрій Августин Шерегій. Апель закінчено коротким спомином про Сірого Лева, Тараса Дурбака — Шапи, та Улюбленою піснею Сірого Лева „Ой Морозе, Морозенку".

Члени І-го Куреня УПС ім. С. О. Тисовських біля могили свого першого курінного св. п. проф. Северина Левицького.

На Новому Соколі відбувають курінну раду члени УСП куреня „Дроти", на яку прилетіли аж далекого Едмонтону — Канада, дві старші пластунки.

Після відспівання молитви „Царю небесний" та пластового гимну на предсідника Ради вибрано пл. сен. Тараса Дурбака, секретарювала пл. сен. Марта Ковч. Після звітів, дискусій над звітами почався перевибір курінної старшини з малими змінами писаря та хронікаря.

Спільна вечеря, яку приготували молоденькі „Дротянки" посилила милий настрій, а горячий чай і кава проганяли холод. До пізньої години протягнулась оживлена дискусія про постанови, активізацію кращого контакту та комунікації курінної старшини з членами, у формі писаних листів, а крім цього курінна старшина запрошує членів з низу давати про себе та свою діяльність знати. З приємністю стверджено, що майже кожний член куреня своєю активністю сповняє якусь функцію жертвенною працею в Пласті на різних постах як також віддаються праці в українських товариствах та організаціях для добра і допомоги визвольним процесам в Україні. Висловлено признання Галі Юник, Марії Комарницькій за виготовлену гарну хроніку куреня, а особливо „Лісовій Мавці" — Лесі Храпливій-Щур за живу духовну сполуку, редакцію „Листків дружнього зв'язку".

Як приклад доброго і обов'язкового наслідування, на Раді був присутній Тарас Дурбак, який вже досягнув 80-ти років життя. Його вміле керування нарадами, його майже непомильне знання пл. кодексу та пл. параграфів збагатили курінну раду. Вдячні присутні побажали йому багато здоров'я та сили до дальшої праці в зв'язку з його переїздом на Фльориду.

О 9-ій год. вечора розпочалась спільна ватра, яка протянулась до півночі.

Братчик Славко

Історична виставка в Чикаґо

Від 13-го серпня з рамени Українського Національного Музею у Чикаґо в приміщенні українського кооперативного бнаку „Самопоміч" відбувається цікава виставка п.з. „Наукові праці й відзначення у Вашінґтоні проф. д-ра Михайла Біди". Отож на цій виставці є показані цінні та цікаві експонати, які відносяться до наукових праць і відзначень проф. д-ра Михайла Біди президентами ЗСА. На виставці є друковані й ще ніде не друковані наукові праці на теми економічні, історичні та політичні, різні реферати, які вже були виголошені, але з браку відповідних фінансових засобів ніде не були надруковані. Між експонатами є велика наукова праця „Політично-економічні концепції у світлі історії" (ще ніде не друкована). Це дуже цінна наукова праця, яку повинні простудіювати всі ті, що цікавляться політичними та економічними науками.

Тут є показаний гарно виконаний американський прапор, що є спеціяльно дедикований проф. д-рові М. Біді у національній Ротунді у Вашінґтоні. Є тут також Золота Медаля Заслуги (Медаль оф Меріт), що нею відзначив Президент Джордж Буш проф. д-ра М. Біду. На виставці є чудові портрети президентів ЗСА Роналда Регена й Джорджа Буша, обидва портрети з дедикацією для проф. М. Біди. Також є родинний портрет Джорджа і Барбари Бушів, є кільканадцять цертифікатів, котрі свідчать про приналежність проф. д-ра М. Біди до наукових і політичних організацій та установ, а між ними один стверджує про те, що проф. д-р М. Біда належить до Президентіал Таск Форс у Вашінґтоні, а також є довічним членом цієї американської політичної і патріотичної організації. Також є кореспонденція визначних американських сенаторів.

Оглядають виставку.

Є тут також Грамота Благословення, що її уділив Папа Іван Павло II проф. д-рові М. Біді та його дружині Вірі, є кореспонденція Патріярха і Кардинала Йосифа Сліпого та інших визначних і заслужених наших науковців і політиків з часів наших визвольних змагань у роках 1918-1920 і 1941-1943.

Президент Едвард Рачинський відзначив проф. д-ра М. Біду Золотим Хрестом за наукову і педагогічну діяльність, а польська військова влада надала йому Хрест за участь у війні в 1939 році. На виставці є Медаля, видана у Польщі на пам'ятку першої зустрічі Кардинала Вишинського з Папою Іваном Павлом II, а також декілька різних пам'яткових медалів американських президентів, які є зроблені з золота й срібла. Також є десять тасьм (стрічок) опрацьованої і награної на тасьму історії України від найдавніших часів по сьогодні. Є касета, що її награв президент Р. Реґен для проф. д-ра М. Біди та декілька інших золотих відзначень. Ми, українці, повинні бути горді, що українець отримав такі високі відзначення від президентів ЗСА, найсильнішої держави в світі.

В.П.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, Дім Українського Визвольного Фронту
Запрошує своїх Членів на
ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КЛЮБУ
що відбудуться в П'ЯТНИЦЮ, 26-го жовтня 1990 року о год. 6-ій вечора
З уваги на важливість справ до рішення, — участь Вп. П. Членів обов'язкова
УПРАВА ЛМКлюбу

Д-р ЮРІЙ ТРИТЯК
повідомляє про відкриття
ФІЛІЇ ОПТОМЕТРИЧНОЇ ПРАКТИКИ
Pennington Profesional Center
65 South Main St., Bldg. D
Pennington, N. J. 08534
Перевірка зору, окуляри і лінзи.
Тел. (609) 737-1364 за домовленням.

МУЗИЧНИЙ ДИРЕКТОР

У числі 181 „Свободи" з 21-го вересня подано у вістці про початок сезону в УІА, що організаційною референт[illegible] Музика в Інститу[illegible]ра, а має бути, що вона є музичним директором. — Ред.

Квітка на могилу думкаря

В час, коли нам стелиться дорога до рідної землі, згадаймо з невимовним жалем одного з ініціяторів турне хору „Думка" в Україну, св. п. Михайла Бурчака, відомого серед нас співака друга „Міська". Він заохочував до поїздки на рідні землі хористів ще тоді, коли ця ідея здавалася не до здійснення. Св. п. Михайло щиро бажав і мріяв ще раз побачити свою Україну та радів невимовно кожною, хоч би найменшою вісткою про нові прояви відродження й ділився своїми емоційними переживаннями з близькими, друзями. В очікуванні на виїзд хору в турне, так як багато з нас, не міг недобачувати захмарених обріїв нашої радости. Хоч відбулися великі зміни на рідних землях — влада, яка знищила найближчих членів рідні багатьох з нас, ще існує та руками „перевертнів" перешкоджає у процесах відродження.

На превеликий жаль, доля не дозволила пок. Михайлові зреалізувати його пляни. Господь покликав його передчасно в небесні простори. І так як співається в пісні: „З далекого краю лелеки летіли, а в одного лелеченьки крилечка зомліли". Зомліли його крила ще заки ми піднялися до спільного лету з піснею на устах в Україну. В морозний зимовий день перестало битися його серце, сповнене любов'ю до всього, що рідне, далеко від рідного старовинного села Свистільники. В цьому патріотичному селі, на Рогатинщині, заснованому ще в часи володіння галицького князя Данила, де під час Першої світової війни була пресова квартира УСС-ів, він виростав і кристалізував свій характер. Його повна ентузіязму освітня праця серед сільської молоді залишила сліди в її національному вихованні.

Середню освіту й учительську семінарію закінчив у Рогатині, а 1944 року, разом з тисячами молодих ідейних людей зголосився до Української Дивізії та в її рядах відбув фронтові дії на Словаччині, в Югославії та Австрії. Після звільнення з полону в Італії (Ріміні), виїхав на короткий час до Арґентини, а відтак до ЗСА, до Філядельфії. Обдарований гарним баритоном, був солістом чоловічого хору „Прометей". Коли переселився з родиною до Йонкерсу, включився в працю багатьох громадських організацій. Був членом управи відділу УККА, управи відділу ООЧСУ, адміністратором дому Спілки Української Молоді, організації, в якій займав багато керівних постів. Покійний Михайло надзвичайно любив хорове мистецтво, співав у церковному хорі Української Католицької Церкви св. Михаїла в Йонкерсі та був незаступимим членом управи хору „Думка", головою редакційної колегії пропам'ятної книги, виданої в 40-ліття існування хору. В його особі управа хору втратила одного з тих, які без зайвого розголосу чи слави виконують дуже корисну для громади працю. На жаль не буде з нами в дорозі на Україну завжди усміхненого готового допомогти Міська. Поїдуть його найближчі — дружина Люба, доня Христя й син Андрій — сповняючи бажання улюбленого мужа й батька.

Св. п. Михайло Бурчак

О. Гасцька

ТРАДИЦІЙНА ОСІННЯ ЗУСТРІЧ

Союзівка. — Тут, в суботу і неділю, 6-го та 7-го жовтня, відбудеться традиційна осіння зустріч, яку влаштовує Карпатський Лещетарський Клюб. В програмі імпрези — внутрішні клюбові тенісові змагання у грі чоловіків за переходову чашу д-ра Ярослава Рожанковського та в групах жінок і юнаків, відбиванка, стріляння й прогулька в гори. Кімнати слід замовляти безпосередньо на Союзівці, тел.: (914) 626-5641.

УПРАВА ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В ГАНТЕРІ
повідомляє, що
ПОСВЯЧЕННЯ ПРОПАМ'ЯТНОЇ ПЛИТИ
біля дуба, що його поблагословив бл. п. Патріярх і Кардинал Йосиф Сліпий в серпні 1968 р. відбудеться не 7-го жовтня ц. р., а в серпні 1991 року.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ Т-во ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ ІЛЛИНОЙ ЧИКАҐО
Ділиться сумною вісткою з Членством та всім Громадянством, що 29-го вересня 1990 р. відійшов у вічність
бл. п.
д-р ОЛЕКСАНДЕР ФАРІОН
відомий лікар, активний член УЛТПА та заслужений церковний і громадський діяч Чикаґо, Ілл.
Опечаленій Родині висловлюємо найщиріші співчуття.
УПРАВА ВІДДІЛУ

Ділимося сумною і болючою вісткою з Родиною, Друзями, Приятелями і українською громадою, що 25-го вересня 1990 р. в Торонто, відійшов у вічність наш дорогий батько, дідо, брат і шваґер
св. п.
ВАСИЛЬ СОЛОНИНКА
громадський і політичний діяч та журналіст — довголітній редактор „Гомону України", провідний член ОУН, Ліґи Визволення України, колишній політичний в'язень, відзначений грамотою почесного члена ЛВУ та Шевченківською медалею КУК.

ПАНАХИДА у похоронному заведенні Кардинала на вулиці Аннет 27-го вересня 1990 р. Похорон відбувся 28 вересня з церкви св. Димитрія на цвинтар Парк Лавн у Торонто.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

дочка — ХРИСТИНА САБАТ з чоловіком ЯРОМИРОМ і дітьми МАРКОМ, ПЕТРОМ і МОТРЕЮ.
дочка — КАЛИНА БЕЗХЛІБНИК-БАТЛЕР з чоловіком ДАҐОМ і синами ЯРЕМОЮ і МИКОЛОЮ БЕЗХЛІБНИК
син — ОРЕСТ
шваґерка — НАТАЛЯ ЯРЕҐА

Львів...

(Закінчення зі стор. 1)

виконкому на чолі з Вячеславом Чорноволом, посадник міста Богдан Котик, представники Інституту суспільних наук, Академії Наук, обласного відділу Українського Фонду Культури, Українського Товариства Охорони Пам'яток Історії й Культури, за фонди якого проведено роботи біля пам'ятника та музею, та інші.

Авторами пам'ятника були М. Посікіра та Д. Крвавич, погруддя якого Шашкевичеві пишається теж в Підлиссі. Архітекторами були В. Дубина і М. Федик. Скульптори й архітекти заслужили на велике признання, бо їхнє діло одне з кращих творів мистецтва у Львові. Пам'ятник має багате й простірне оточення й приміщується в центрі міста, вулиця Коперніка 40. Оподалік пам'ятника створено у пам'ятці архітектури XVIII століття — дзвінниці Святодухівської церкви (колишньої семінарицької), де навчались члени Руської Трійці, Музей „Русалки Дністрової".

Над створенням Музею працювали наукові співробітники Львівської картинної галерії, дир. Б. Возницький (він теж один з ініціяторів проєкту), Софія Мелець, М. Вадащенко, І. Шапірко та інші. В Музею реставровано унікальний годинник, встановлений у XVII століті гетьманом Виговським у Скиті Манявському і згодом, в кінці XVIII століття перевезено в Святодухівську дзвінницю.

В музеї виложено всі пам'ятки, які стосуються історії „Русалки Дністрової". В загальному — це чудове діло архітектури в прекрасній гармонії з пам'ятником Шашкевича.

В цих небуденних святкуваннях взяли участь також вокальні мистецькі ансамблі Львова, шкільна молодь, а зокрема Школа Маркіяна Шашкевича, яка теж має свій музей та творила на святі почесний шпалір.

Програму привітань започаткував Іван Драч. В програмі брали участь не тільки господарі, але теж гості, а серед них поети фестивалю „Золотий Гомін", як Віра Вовк, Богдан Рубчак, Яр Славутич й інші. Від Інституту „Шашкевичіяни" й Заповідника Маркіяна Шашкевича у Вінніпезі зі словом привіту виступив д-р Михайло Марунчак, який теж був в шістці запрошених до перетинання стяжки відкриття, а яке завершив Б. Котик.

Р. Лубківський промовляє на відкритті пам'ятника М. Шашкевича у Львові. Біля нього В. Чорновіл, д-р М. Марунчак, позаду І. Кудин.

Учні та учителі школи ім. М. Шашкевича прийшли зорганізовано на відкриття пам'ятника.

Відбулася річна конференція УЗХ

В днях 1-го і 2-го вересня ц. р. на оселі ім. О. Ольжича відбулася чергова річна конференція Українського Золотого Хреста (УЗХ).

Відчувалося, що конференція ця відбувається в особливий історичний момент поступового відродження української нації до свобідного життя — ще донедавна щось нечуване, головно для східніх і південних теренів нашої знедоленої просторої України. З дня на день відкидаються давні брехні окупанта. Постає нова Правда, народжується у всіх закутках України відчуття свого кореня. З такими думками і почуваннями розпочато конференцію, а ніким незаперечна була основна проблема — як саме допомогти нашій знівеченій долею, пониженій ворогом-окупантом Україні?

Молитвою за успіх конференції і за долю України розпочато наради. Голова УЗХ Наталія Іванів з'ясувала особливість хвилини і нашу відповідальність перед Україною у великій потребі. Привітала також делеґаток голова СФУЖО, почесна голова УЗХ д-р Марія Квітковська щирим словом подруги і наставниці.

Серед звітів з діяльности найобширніший був всеохопний звіт голови УЗХ Н. Іванів. Пригадала вона щиросердечну участь членства УЗХ у „Тижні Чорнобиля", проголошеному з рамени СКВУ, — глибоке усвідомлення бездонної трагедії України, де в полосі найкращих ґрунтів світу — чорноземів простелилась пустиня, а вік її майбутній — 20,000 років; пригадала затаєні смертні тисячні жертви радіяційного молоха і дальшу його дію — набагато років на території нашого рідного краю. Як допомогти тим, що звертають очі до нас усіх — на діяспору? — нуртувало в учасників конференції питання. Де ж узяти тих середників, які їм так масово там потрібні? Одна з відповідей, що виринала: свідчити правдиво перед часто байдужим світом і вказувати йому на винуватців „духовного Чорнобиля" сповільненої дії, що тривав дотепер у всіх його видах русифікації. Голова, звітуючи про свою діяльність, згадувала поїздки в терен, обіжники й листування заради зв'язків, заради заохоти до жертвенної праці, інформувала про свою ділову участь у нарадах надрядних організацій — СФУЖО і СКВУ, а також УАКРади та Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО), також ЗУАДК, а окрім того щорічну участь в конвенціях генеральної Федерації Жіночих Клюбів (ГФЖК). Перейшла і до недавньої нелегкої праці — таборів молоді на оселі ім. О. Ольжича, що відбулися від 15-го липня до 4-го серпня ц. р. з участю 23 дітей. Для здійснення цього головно силами молодих членок УЗХ відновлено й перебудовано давні будинки. Комендантами табору були добре підготовані особи — Надія Зінкевич і Микола Бойчук. Опікункою всієї справи була виховна референтка Володимира Кавка, яка разом із таборовою комісією відповідала за все. Так, діти розмовмовляли рідною мовою, співали українських пісень, проводили гри і вправи і вчилися про рідну Україну.

В. Кавка опікується також світличкою УЗХ в Філядельфії з приміщенням в УОК Центрі. Все це коштовне, і рентування залі і забезпечення, але треба всьому зарадити, щоб осягнути усміх на дитячому личку і вияв радости із осягненого. Не менш важлива діяльність Комісії Оборони і Допомоги (КОД) при УЗХ, що допомагає колишнім політичним в'язням в Україні; це обговорювано докладно.

Пресова референтура видає бюлетень УЗХ (неперіодично), редактор Міра Повх, і його треба підтримати. В одному звіті всього не охопиш, тож звітують і референтки, В. Кавка, Лідія Белендюк від КОД, редактор М. Повх і інші. Скромно поданий письмово Павлиною Різник звіт із КОД-у пригадує членству, що за 25 років діяльности КОД-у уділено потребуючим патріотам-страдникам в Україні суму 500,000 долярів. Роздано фінансовий звіт, дискутують над ним, врешті Контрольна Комісія, представлена Ольгою Нич, стверджує, що каса і всі ділові прилоги в повному порядку.

Наталія Іванів, голова УЗХ, перед заключною сесією з'їзду ОДВУ, що проходив паралельно на Оселі ім. Ольжича, завітала на залю з'їзду і привітала Організацію Державного Відродження України з її 40-им ювілейним з'їздом.

Під час святкового вечора прочитано доповідь, присвячену покійним вдовам двох провідників ОУН — полк. Є. Коновальця і полк. А. Мельника. Опрацювала і виголосила Н. Пазуняк. Виринули перед слухачами профілі постатей достойних вдів. Доповідь переплітала поезіями Володимира Кавка. А тоді висвітлено фільмову стрічку з „ланцюга рук" в Україні — зворушливе видовище з висновком у кожного — не вмре, не загине Україна...

В неділю, після Служби Божої з наміренням за український народ відбувся святковий обід, влаштований з рамени ОДВУ з нагоди 40-го ювілейного з'їзду, на якому прелеґентом був Михайло Горинь, визначний діяч, генеральний секретар Руху, в супроводі своєї доні.

Учасниці конференції УЗХ, будучи запрошеними на обід, мали нагоду почути мудрі думки й спостереження цього винняткового державного мужа.

Так що дні 1-го і 2-го вересня були присвячені Україні і сповнені думками про неї.

Н. М.

Розпочалась...

(Закінчення зі стор. 1)

Голова українського парляменту Леонід Кравчук, виступаючи на першому пленарному засіданні, засудив організаторів і учасників акцій протесту, назвавши їх екстремістами. Він також підкреслив, що ніякої консолідації з „деструктивними силами бути не може", компроміси можливі лише при вирішенні другорядних питань.

Наприкінці першого дня праці парляменту депутати ознайомилися з вимогами учасників всеукраїнського двогодинного страйку, що також відбувся в цей день, 1-го жовтня. Вимоги ті зачитав координатор київського страйкового комітету Микола Ратушний. Двогодинний страйк відбувся в переважній більшості підприємств та навчальних закладів і кооператив. Міліція та військові патрулі стежили, але не втручалися.

УАКрада...

(Закінчення зі стор. 1)

да не у Вашінгтоні, як було спочатку заплянована, але в Джерзі Сити, за чим заявилися 18 осередків на всіх 21 у переведеному опиті.

У зв'язку із приїздом до Америки голови Секретаріяту Народного Руху України і народного депутата України Михайла Гориня, приїзд якого спонзорує УН-Союз, були запрошені його привітати на летовищі члени Головного Уряду УНС і заступник голови УАКРади д-р Юрій Солтис. Інші з'явилися там з власної ініціятиви.

У міжчасі Горинь мав вже зустрічі з представниками „Ню Йорк Таймс", „Волл Стріт Джорнал" і „Форейн Афферс", а у Вашінґтоні він зустрівся з конґресменами, сенаторами, різними фундаціями, а також з жидівськими організаціями.

Рішено даток на Рух в сумі 1,000 дол. у формі дотації на переведення 2-го З'їзду Руху, що відбудеться в Києві від 25-28-го жовтня. Представники УАКРади візьмуть участь у цьому важливому з'їзді.

УАКРада вислала привіт Верховній Раді України з нагоди проголошення суверенности України на руки голови Народної Ради депутатів Верховної Ради УССР Ігоря Юхновського, а копії вислано телефаксом до „Літературної України" і до НРУП.

Вислано теж привіт з'їздові ОДВУ з нагоди 40-ліття, що відбувся 2-го вересня в Лігайтоні, Па. Інж. Юрій Іхтіярів був на з'їзді репрезентантом УАКР.

Рішено взяти участь у відзначенні 25-ліття Історичного Товариства 9-го грудня 1990 року в Народному Домі в Ню Йорку з доповіддю д-ра Л. Винара і закупити 10 книжок „Вінниця" в ціні по 25 дол. за примірник. Рішено теж видавати, починаючи від 1991 року шість чисел бюлетеня Екзекутиви замість як досі чотири числа.

У спеціяльному обіжнику до відділів рішено подати напрямні у справі допомоги Україні; запропонувати нав'язування контактів з відділами Руху в Україні, пересилати їм книжки, часописи, копіювальні машини тощо, а також „адоптувати" Харків, Одесу, Мурманськ, Крим та інші українські поселення теж поза Україною для спільної дії.

Стверджено, що картотека членства УАКРади постійно збільшується і вже нараховує понад 4,500 членів.

Стверджено великий вклад УАКРади в акції організування в Америці поїздок мистців і діячів з України.

Д-р Ю. Солтис візьме участь в Річних загальних зборах Відділу УАКРади в Рочестері, 23-го вересня.

Ще раз з'ясовано становище відносно консолідації всіх національних сил в діяспорі під сучасну пору. Це становище залишається незмінним. УАКРада завжди в минулому була за створення одної спільної централі і дала на це багато доказів, які не з вини УАКРади не були успішні.

УАКРада підтримує Рух і тому засуджуючи всякі спроби груп чи окремих людей, які підривають авторитет Руху в діяспорі і в Україні, вважає, що основним завданням під сучасну пору і обов'язком є дати поміч Україні у її боротьбі на шляху до повного визволення.

ІЗРАЇЛЬСЬКІ ВІЙСЬКОВІ чинники почали видавати для своїх громадян протигазові маски. Вони сподіються, що впродовж одного місяця зможуть видати протиґазовий виряд усім 4.6 міл. громадянам і мешканцям країни. Рішення ізраїльських властей є прямим наслідокм на погрози іракського президента Саддама Гуссейна, що Ірак заатакує поклади нафти та Ізраїль, якщо Ірак почне страждати з причин санкцій наложених міжнародною спільнотою, Генарал Нахман Шай, заявив, що противоґазовий виряд отримають також готелі для туристів. Хоча Ізраїль має достатню кількість протиґазових масок для кожного мешканця та відвідувача країни, то для 1.7 міл. палестинців, які проживають на західньому побережжі ріки Йордан і в смузі Ґази таких протиґазових масок не куплено. За твердженнями цих же військових чинників, цю помилку виправлено, бо їм ніколи не прийшло на думку, що Ірак атакуватиме райони заселені палестинцями. Але після нападу Іраку на Кувайт попереднє рішення змінено. Все ж таки тоді, як громадяни Ізраїля, жиди чи араби отримають цей виряд даром, то палестинці з вище згаданих околиць за свій виряд мусять платити.

Що принесла...

(Закінчення зі стор. 2)

яка ще не вимагає шпитального лікування та догляду й може ще навіть працювати. Проте бере ліки амбуляторно й таке лікування амбуляторне коштує біля 5,500 дол. річно. Але про запобігавчі та лікувальні заходи розкажемо у наступній статті.

Гомосексуалісти-демонстранти в часі міжнародної конференції у Сан Франсіско на весні ц.р. голосно дорікали суспільності та кожному зокрема за малу жертвенність на поборювання АІДС та замале зрозуміння та увагу до цієї хвороби кажучи, що АІДС постав з волі Господа Бога й смерть хворої людини на АІДС залишає „кров на руках тих людей, що не мають належного співчуття для такого хворого". Проте приглядаючись речево до справи можна сказати, що хворі на рака, цукрівницю, гепатит, туберкульозу і т.п. які помирають з причини тих хвороб також з волі Бога, але в їх умовинах трудно було встерегтись перед інфекцією. Зовсім інша справа з інфекцією АІДС, від якої гомосексуалісти чи кокаїністи могли б встерегтись чи навіть зліквідувати, одні стримуючись від своїх неосторожних, розпусних та ненормальних сексуальних практик, а інші ліквідуючи свій нездоровий навик, чи наркоманію та вживання нестерильних голок до дожильного впорскування наркотику.

Десятки тисяч громадян взяли участь в антисовєтських демонстраціях, які відбулися в неділю й понеділок, 30-го вересня та 1-го жовтня, в Києві. Демонстранти вимагали, щоб влада України не підписувала новий союзний договір. „Новий союзний договір — ярмо на шию України!" — проголошували плякати.

Тисячі українців маршували вулицями своєї столиці Києва, демонстрували своє невдоволення Комуністичною партією України та провідниками уряду. Демонстранти на своїх транспарантах висловлювали своє недовір'я до існуючої влади й домагалися змін. Делеґацію представників запрошено до Верховної Ради України, щоби склали листи своїх зажалень. Сотні міліціянтів приділялися демонстраціям, однак не пробували їм перешкоджати.

(Фото: Агентство Франс-Пресс)

„АНГЛОМОВНИЙ ІСТОРИЧНИЙ АТЛАС УКРАЇНИ"

приготований проф. д-ром ІВАНОМ ТЕСЛЕЮ і картографом ЕВГЕНОМ ТЮТЬКОМ

Комітет для видання „Англомовного Історичного Атласу України" повідомляє всіх жертводавців, які зложили датки на видання атласу, що атлас дотепер не міг появитися з незалежних від комітету причин. Атлас, однак, появиться зі спізненням, про що буде повідомлення в часописі.

Комітет видання Англомовного Атласу України:

проф. д-р Іван Тесля, Евген Тютько, д-р Пилип Демус, Василь Мудрий, д-р Степан Самбірський

ВПЕРШЕ В ЗСА

Пачки в Україну без обмеження ваги. Нема обмеження на зміст пачки, нема мита в Україні, ціна за 1 фунт $3.20, звичайною поштою і багато, багато більше. За інформаціями в Ню Йорку і околиці прошу звертатися до:

Nasz General Consulting USA, Inc
252 Driggs Ave.
Brooklyn, N. Y. 11222
тел.: (718) 389-1172

від понеділка-п'ятниці від год. 2:00-8:00 веч., субота від год. 12:00-7:00 веч. і в неділю від год. 11:00-3:00 по пол.

В інших стейтах контактуватися:

Nasz General Consulting USA, Inc
244 Delaware Ave
Buffalo, N. Y. 14202
тел. (716) 856-9717
від четверга-п'ятниці від год. 9:00-4:00 по пол.

Вийшли друком чотири есеї

Богдана Цимбалістого

п. наг.

„ВИРОСТАЮЧИ ПІД ВПЛИВОМ ДВОХ КУЛЬТУР"

(GROWING UP IN TWO CULTURES)

(АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ)

Тема есеїв: **„Проблема ідентичности", „Україна чи Америка", „Українське ґетто — іншими очима" і „Чи етнічне виховання в Америці є корисне?"**

Есеї призначені для батьків, виховників, провідників молоді та всіх, що цікавляться проблемами виховання української молоді в Америці. Ціна: 5 дол.

Набувати у книгарні Свободи

Svoboda Book Store

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Мешканців стейту Ню Джерзі обов'язує додати до ціни 6% стейтового податку

ШКІРНІ НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ ХВОРОБИ
ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК

JIM BARAL, M.D.

ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської дерматології

(212) 247-1700

210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. B'way & 7th Ave.)

Medicare приймається.
Пацієнтів приймається тільки за домовленням.
Працюємо також в суботу.
Можете знайти нас скоро в NYNEX Yellow Pages.

ARKA Company
Department Store
26 First Avenue
Tel (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009
ВСІ НАЙНОВІШІ КНИЖКОВІ ВИДАННЯ одержите в АРЦІ.

● НА ПРОДАЖ ●

Людина виглядає, так як є і шкіра.

Щоб краще виглядати то треба в своє обличчя вмасовувати креми з бджоляним молочком. Є ТРИ креми, на день, на вечір і на очищування. Ціна їх $40.00.

Щоб чутися здоровшим, то треба щодня споживати бджоляні продукти. Пергу, прополіс, бджоляне молочко і женшень, ціна $30.00. Ціна за все $60.00 вже з пересилкою. До Канади $5.00 більше. Нігде так дешево не дістанете. Пишіть зараз бо може подорожіти.

MYRON SURMACH
169 W. Saddle River Rd.
Saddle River, N.J. 07458
(201) 327-6072

● SERVICE ●

Якщо Ви потерпіли поважні особисті пошкодження через недогляд інших, звертайтесь без зобов'язань, обстоюючи свої права.

ПРАВНИЧЕ БЮРО
Зенона Б. Масного

140 Друга авеню
Ню Йорк, Н. Й. 10003
Тел.: (212) 477-3002

Ми також полагоджуємо:

- **Купівлю та продаж нерухомостей**
- **Завіщання**
- **Трестування майна**
- **Бизнесові трансакції**
- **Справи особистих пошкоджень та інші**

ПРАЦЯ

ПОШУКУЮ ЖІНКУ,
до опіки старшою особою. За інформаціями прошу звертатися після 8-ої год. вечора на тел.
(201) 762-3055

ПОШУКУЮ
ЖІНКУ
до опіки над двома дітьми та легкої домашньої праці. Прошу тел. після 7-ої год. веч.
(201) 857-2704

● FUNERAL DIRECTORS ●

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙҐРО — директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

Richard H. Burnadz

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

FUNERAL HOME

371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880

Funeral Director

Chapels available throughout the Metropolitan Area